

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Vem vill grunda ett parti?

Rapeli, Lauri

Published in:
Västra Nyland

Published: 29/01/2021

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Rapeli, L. (2021). Vem vill grunda ett parti? *Västra Nyland*, 16. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201219778>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Vem vill grunda ett parti?

Ifall du någon gång har tänkt att det vore skojigt att ha sitt eget parti, nu är det lättare än någonsin att grunda ett. Partilagen ändrades nämligen i årsskiftet på det viset, att det nu går smidigare att registrera ett politiskt parti i Finland. Ett parti måste fortfarande vara en registrerad förening, ha ett allmänt partiprogram, som tydligt visar att föreningen har ett politiskt syfte, och dess stadgar måste följa demokratiska principer. Däremot behövs inte längre 5,000 röstberättigade anhängare att samlas med hjälp av en särskild pappersblankett, utan det görs via en webbtjänst som justitieministeriet sköter. Sidan är www.puolurekisteri.fi, som betjänar även på svenska. På den här webbsidan kan man inleda processen för en partiansökan och samla 5,000 anhängare, som ska bestyrka sin identitet med hjälp av stark autentisering.

Jag förstår att detta kanske inte låter som en samhällsomstörtande förändring och de flesta av oss kommer knappast någonsin att märka av den. Men de facto har tröskeln för att grunda nya politiska partier sänkts märkbart i Finland och samtidigt har processens pålitlighet blivit beroende av säkerheten i digitala nätverk. Det är oändligt mycket bekvämare att låta en webbsida sköta namninsamlingen än att själv stå i gathörnen och försöka övertyga folk att stöda ens initiativ. Dessutom har man öppnat ett potentiellt sätt för vem som helst att genom en lyckad cyberkampanj påverka vår demokrati genom att grunda partier, vars syfte inte är att förbättra vårt samhälle.

Man kan även fråga sig om det inte var en viss mening med just det, att det tidigare var ganska jobbigt att grunda ett politiskt parti. Ett parti är nämligen ingen förening som helst, utan en förening, vars syfte är att få bestämma över andra människor och deras resurser. En av de expertröster som förbisågs i beredningen tillhörde (åtminstone) Lauri Tarasti, som hade rekommenderat att man i samma väva skulle ha ökat antalet anhängare som krävs för att grunda ett parti till 20,000. Detta skulle, enligt hans åsikt, ha hållit tröskeln på en passligt hög nivå. Hans tanke var inte att göra det onödigt besvärligt att grunda nya partier, utan att inte heller göra det alldeles för lätt.

Under de första tre veckorna har två namninsamlingar påbörjats och flera lär vara på kommande. Innan reformen vid årsskiftet, fanns det redan 18 partier i partiregistret. Om utbudet ännu ökar, blir det nog svårt att motivera sin politiska passivitet med att påstå att 'man inte hittar ett parti som känns bra'. Och känns det ändå så, är det bara att surfa till puolurekisteri.fi, och påbörja en egen insamling.

Finlands partisystem har sedan 1945 varit ett av de mest fragmenterade i Europa. Ändå har vi relativt låga nivåer av valdeltagande samt intresse för politik i allmänhet. Jag är ännu inte övertygad om att detta fixas med ännu fler partier.

Lauri Rapeli

Forskningschef vid Åbo Akademi